

Människor till stöd för andra

Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare, RFS, består av cirka 90 föreningar med medlemmar som har uppdrag som lekmanövervakare, kontaktperson, kontakt-/stödfamilj, stödperson, god man, förvaltare, särskilt förordnade vårdnadshavare och som är besökare på häkten och anstalter.

RFS vill lyfta värdet av frivilligheten i dessa uppdrag och driver frågor som är aktuella för våra lokalföreningar, bland annat att alla som tar lagreglerade frivilliguppdrag ska få utbildning och stöd.

Vårt mål är att alla klienter som är i behov av stöd från frivilliga ska få en rättssäker insats med god kvalitet. Finns vi inte på din ort kan vi hjälpa till att bilda en förening.

I medlemsavgiften ingår en olycksfalls- och krisförsäkring. Gode män och förvaltare har möjlighet att via föreningen teckna en ansvarsförsäkring för rättsskydd och ren förmögenhetsskada.

Kontaktperson, kontaktfamilj och stödfamilj

Många behöver oss:

- 19 600 personer med funktionsnedsättning har en kontaktperson enligt LSS.
- 20 000 barn och unga har en kontaktperson eller kontaktfamilj av annan orsak, enligt SoL.
- Statistik saknas över antalet vuxna med kontaktperson.

Kontaktpersoner, kontaktfamiljer och stödfamiljer har i uppgift att vidga kontaktnät och ge stöd i olika aktiviteter och intressen. Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ligger till grund för dessa uppdrag.

Att vara kontaktperson till en ungdom innebär att vara en vuxen förebild. Med stöd av en vuxen kan till exempel ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap eller kriminalitet få hjälp att hitta meningsfulla fritidsaktiviteter och ett socialt nätverk.

Kontaktfamiljen/stödfamiljen stöder familjer i en utsatt situation.

För att bli kontaktperson eller kontaktfamilj krävs ingen speciell utbildning. Socialtjänsten rekryterar och matchar lämpliga personer till uppdragen.

God man, förvaltare och särskilt förordnad vårdnadshavare

Många behöver oss:

- Cirka 100 000 personer har en god man eller förvaltare.
- 3 600 ensamkommande barn kom till Sverige under 2012 och de har rätt till en god man.

Människor som inte själva kan tillvarata sina intressen kan få en god man, om han eller hon själv vill det. Den gode mannens uppdrag omfattar att bevaka huvudmannens rätt och/eller förvalta dennes egendom och/eller sörja för dennes person.

Förvaltarskap kan bli aktuellt när någon riskerar att fara illa på grund av sitt eget handlande eller riskerar att bli svårt utnyttjad.

Ensamkommande barn, som kommit till Sverige utan vårdnadshavare, har rätt att få en god man. Om barnet sedan får beslut om uppehållstillstånd ska en särskilt förordnad vårdnadshavare tillsättas.

Uppdragen regleras i föräldrabalken och lagen om god man för ensamkommande barn. Tingsrätten beslutar om godmanskap och förvaltarskap och överförmyndaren rekryterar och ansvarar för tillsynen. Enligt föräldrabalken ska en god man vara "rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig.

Stödperson

Många behöver oss:

- Totalt antal unika patienter som vårdades under år 2012 var cirka 13 000 enligt LPT och cirka 2000 enligt LRV.

Alla som tvångsvårdas inom psykiatrin har rätt att få en stödperson. Stödpersonen är en kontakt utifrån som kommer och besöker patienten under vårdtiden. Det handlar oftast om att lyssna, prata och umgås.

Om patienten själv vill får stödpersonen vara med på alla möten kring patienten. När patienten skrivs ut kan man behålla sin stödperson under en månad, därefter kan stödpersonen i vissa fall bli kontaktperson och fortsätta hålla kontakten. Patientnämnden rekryterar och matchar stödpersoner.

Vill du veta mer om vad medlemmarna gör i sina uppdrag? Läs mer och beställ skriften "Stöd att leva" på rfs.se. På hemsidan hittar du kontaktuppgifter till alla lokalföreningar inom RFS.

"Vi vill föra ut kunskap om våra uppdrag till politiker och myndigheter och påverka lagstiftningen och anslagen så att kvaliteten och rättssäkerheten ökar för dem vi stöder"
förbundsordförande Agneta Zedell

Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare

Besöksadress: Frejgatan 75

Postadress: 113 26 Stockholm

Telefon: 08-556 068 30

E-post: info@rfs.se

Webbplats: www.rfs.se

Lekmannaovervakare

Många behöver oss:

- En genomsnittlig dag står cirka 12 000 klienter under övervakning.

Alla klienter som står under övervakning har kontakt med en handläggare inom Kriminalvården som kallas frivårdsinspektör. Många får också en lekmannaovervakare. Lekmannaovervakaren ska vara ett stöd för klienten, vara behjälplig i myndighetskontakter och stödja klienten i att utveckla positiva sociala nätverk. Genom att vara en god förebild kan lekmannaovervakaren visa på andra sätt att leva och stödja klienten så att han/hon inte återfaller i brott/missbruk. Lekmannaovervakaren har även en kontrollerande roll och ska regelbundet rapportera till frivården hur det går för klienten.

Frivården har ansvar för att rekrytera, utbilda och handleda lekmannaovervakare. Ofta arrangerar frivården och RFS lokalföreningar utbildningar tillsammans.

Besökare på häkten och anstalter

Många behöver oss:

- Varje dag är 1 800 personer intagna på häkte och 4 900 personer på kriminalvårdsanstalt.

Cirka 12 av RFS lokalföreningar har besöksverksamhet på närmare 20 häkten och anstalter. Besöksgrupperna kommer till de intagna, samtalar och medverkar till att bryta de intagnas isolering. Ibland arrangerar besökarna aktiviteter med de intagna. Det kan röra sig om föreläsningar, studiecirkel eller matlagningskurser. Det viktiga är att de intagna genom besökarna får träffa människor som inte är myndighetspersoner.

RFS besöksverksamhet bidrar till att skapa gemenskap, är en frigivningsförberedande insats och är en viktig del i Kriminalvårdens vision "Bättre ut". För att ingå i en besöksgrupp behöver besökaren genomgå en introduktion eller utbildning. Alla som vill bli besökare kontrolleras i misstanke- och belastningsregistret och måste godkännas av Kriminalvården.

Visionsrum

- Idag finns cirka 25 visionsrum på häkten, anstalter och frivårdskontor.

Ett visionsrum är en plats där den intagne eller klienten kan samla information och få inspiration till förändring av sin livssituation. I visionsrummen kan man arrangera möten, föreläsningar och andra aktiviteter, till exempel studiecirkel. Studiecirkeln Bättre framtid är ett bra sätt att få igång verksamheten i ett visionsrum.

Syftet med visionsrummen är att ge den intagne eller klienten en möjlighet att själv ta tag i sin situation. Genom visionsrummet kan han/hon knyta positiva kontakter med samhället, skapa sociala nätverk, se arbetsmöjligheter och hitta fritidsintressen.

Visionsrummet är ett samarbete mellan Hela Människan, IOGT-NTO, Kriminalvården, Kriminellas revansch i samhället (Kris), Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, Riksförbundet Attention och Sveriges Kristna Råd. RFS har ett samordningsansvar för visionsrummen.